

Predmet: Štrpci

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 4/17

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Glavni pretres: 27-28.01.2020. godine

Na početku glavnog pretresa, branilac optužene Dragane Đekić predložio je sudu da pregleda snimke iskaza svedoka Krste Papića, Dušana Božića i Mitrašina Gišića datih pred TRZ, i da se tako uveri da zapisnici ne odgovaraju sadržaju snimaka. Smatra da je delove iskaza svedoka na zapisnik diktirao zamenik tužioca, te da je to ispitivanje svedoka ujedno vršeno bez prisustva branilaca, obzirom da je u tom periodu bio štrajk advokata. Predložio je da se ti zapisnici izdvoje iz spisa, a predlogu su se pridružili i ostali branioci. Zamenik tužioca protivio se predlogu odbrane, navodeći da uz kratke zapisnike postoje i transkripti svedočenja u kojima je sve evidentirano identično kao i na snimcima ispitivanja svedoka. Sud je odbio ovaj predlog branilaca.

Ispitivanje svedoka Mića Jovičića

Svedok optužbe Mićo Jovičić je zaključio sa Tužilaštvom BiH sporazum o priznanju krivice za istovrsno krivično delo, i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od pet godina, koju sada izdržava u Srbiji.

Svedok je naveo da je kao dobrovoljac, po nagovoru Nebojše Ranisavljevića i optužene Dragane Đekić, iz Beograda došao u Višegrad 16. januara 1993. godine. Sa njima je došlo još nekoliko ljudi, od kojih se seća Radiše Miloševića, Duška Petrovića i ženske osobe po imenu Rada. Postao je pripadnik Interventne čete lake pešadijske brigade Višegrad, koja je bila smeštana na lokaciji Okolište. Optužene Gojka Lukića, braću Vasiljević i Jovana Lipovca upoznao je u Višegradu, kao i Milana Lukića, i to dok je u slobodno vreme šetao po gradu. Često je sa Okolišta išao u Višegrad, jer je ono od Višegrada udaljeno svega dvadesetak minuta hoda. Dana 27. februara 1993. godine, dok se nalazio na Okolištu u društvu sa Nebojšom Ranisavljevićem, naišli su Milan Lukić i Boban Inđić, inače komandir Interventne čete, i rekli im da se sprema, da idu u akciju i da će ih kamion čekati kod kapije. Radilo se o vojnom kamionu poznatom kao „150“, SMB boje sa ceradom. Svedok i Ranisavljević seli su u tovarni deo kamiona, u kojem je bilo još desetak vojnika, među kojima je prepoznao optužene Duška i Ljubišu Vasiljevića, Jovana Lipovca, zatim Ranka Drekalu, braću Obrada i Novaka Polugu, kao i lica zvana „Pukovnik“ i „Slovenac“. U kabinu kamiona seli su Inđić i Lukić, a svedok misli da je kamion vozio Dragan Šekarić. Nije mu bilo poznato gde idu. Kamion se za vreme puta zaglavio, pa je Milan Lukić vikao da ga brzo izguraju jer će zakasnuti na voz.

Došli su u Štrpce na železničku stanicu, gde je primetio da su sa kamionom došla još dva putnička vozila. Vojnici su se rasporedili u špalir oko pruge, dok je svedok sa nekoliko boraca ostao kod kamiona. Primetio je da su neki od vojnika po dolasku na stanicu stavili fantomke.

Video je da Milan Lukić, Boban Indić i još jedan vojnik odlaze kod otpravnika vozova, pa pretpostavlja da su mu naredili da zaustavi voz. Kada je voz zaustavljen, u njega su ušli Lukić, Indić, Drekalo i još jedan vojnik, a kasnije je čuo da su oni legitimisali putnike i izvodili iz voza Muslimane. Iz voza je izvedeno dvadesetak putnika – muškaraca koji su bili u civilnim odelima. Neki od njih su imali i prtljag koji su nosili sa sobom. Sve su ih smestili u tovarni deo kamiona. Među otetim putnicima primetio je jednu osobu tamnije puti, staru oko 50 godina, koja mu je ličila na Roma.

Kamionom su, u sumrak, došli do škole u mestu, za koje je kasnije čuo da se zove Prelovo. Kod škole, koja je bila osvetljena, primetio je optužene Draganu Đekić i Gojka Lukića. Otetim putnicima je naredeno da siđu sa kamiona i da uđu u prostorije škole. Svedok je ostao kod kamiona i zapalio cigaretu, a kasnije je, kada je čuo krike, ušao u prostorije škole, da vidi o čemu se radi. Oteti putnici bili su sprovedeni do fiskulturne sale i postrojani uz zid, tako da su leđima bili okrenuti prema nekim lestvama koje su bile na zidu (švedske lestve). Naspram putnika stajali su vojnici, koji su držali puške uperene u njih. Primetio je Milana Lukića kako stoji na sredini sale i raspravlja se sa jednim od otetih putnika, koji mu se verbalno suprotstavio, a koga je Milan udarao nekim kablom. Ostali oteti putnici su, ukoliko bi nešto progovorili, bili udarani puškom odnosno kundakom, rukama i nogama. Video je da optužena Dragana Đekić udara jednog od otetih puškom, kao i da je optuženi Gojko Lukić prišao jednom od otetih putnika i udario ga koristeći cev od puške. Po sali su se „vrzmali” Duško Vasiljević i braća Poluga, a video je u sali i optuženog i Jovana Lipovca. Oteti putnici su se skinuli, pretpostavlja po nečijoj naredbi. Bili su samo u donjem vešu i majicama, neki su bili bos, a na tri gomile u fiskulturnoj sali video je njihove stvari, dragocenosti, satove, lančiće, prstenje i dokumenta. Zapamtio je da je među tim stvarima video i jedan pasoš zelene boje. U školi u Prelovu je oko vojnika obilazio neki sitniji čovek, za kog je kasnije saznao da se zove Glišić, kome jedan od vojnika nije dozvolio da uđe u školu.

Otete putnike su nakon nekog vremena izveli iz fiskulturne sale i vezali im ruke, žicom ili kanapom, nakon čega su ih uveli u tovarni deo kamiona. Nekoliko vojnika se popelo na kamion i pomagalo im je da se popnu, obzirom da su bili vezani, a pomagao im je i svedok. Iz Prelova je svedok krenuo sa kamionom, sedeći u tovarnom delu, a krenula su i dva putnička vozila. Svi vojnici koji su bili u Prelovu došli su u mesto za koje je kasnije saznao da se zove Mušići, gde su se zaustavili kod jedne spaljene kuće. Boban Indić je naredio vojnicima da obezbede područje oko te kuće. Svedok je ostao kod kamiona zajedno sa jednim od braće Poluga, Mitrom Vasiljevićem zvanim „Četnik” i vojnikom zvanim „Pukovnik”, dok su se ostali rasporedili u špalir. Oteti putnici su po dvojica-trojica izvođeni iz kamiona i odvođeni do Bobana Indića i Milana Lukića, koji su ih ubijali pucnjima u potiljak. Video je da se radi o Lukiću jer je on nosio veliku šubaru, koju je svedok primetio prilikom bljeska pri pucanju. Jedan od otetih putnika je pokušao da pobjegne. U njega je pucao Nebojša Ranisavljević i ranio ga, a nakon toga mu je prišao Lukić i zaklao ga. Nakon što su ubijeni svi oteti putnici, svedok se vratio na Okolište, dok su se ostali vratili u Prelovo.

Svedok je objasnio da je davao iskaz u Tužilaštvu BiH u svojstvu osumnjičenog, u vezi sa ovim događajem, u postupku koji se u vezi sa otmicom putnika u Štrpcima vodi protiv Luke Dragičevića i drugih, da je priznao svoje učešće u tom događaju i da je sa Tužilaštvom BiH zaključio sporazum o priznanju krivice. Prilikom davanja iskaza u Tužilaštvu bio je prisutan i ovde postupajući zamenik TRZ Vitorović. Niko mu prilikom davanja iskaza nije predočavao

imena mogućih učesnika. Sa postupajućim zamenikom TRZ bio je u kontaktu nekoliko puta, najviše do osam-devet, prilikom kojih mu je tužilac sugerisao da govori istinu.

Takođe je objasnio da se ne oseća sigurno kada izađe iz suda, jer mu je tokom 2017. godine u Bosni prećeno – dobio je pretnje od Obrada Poluge i Bobana Inđića. Pretili su mu da će da bude izboden u zatvoru, da svašta može da mu se desi. Nakon tih pretnji obratio se Tužilaštvu BiH i dobio je zaštitu, koja se nastavila dolaskom u Srbiju na izdržavanje kazne. Svedok inače ima dvojno državljanstvo – BiH i Srbije.

Svedoku je predložen deo iskaza Nebojše Ranisavljevića, u kom ovaj navodi da mu se svedok nakon događaja u Mušićima hvalio krvavim nožem, što je svedok negirao.

Branilac optužene Dragane Đekić predložio je da se tokom ispitivanja ovog svedoka koriste zapisnici sa glavnih pretresa iz postupka koji se za istovrsno krivično delo pred Sudom BiH vodi protiv optuženog Luke Dragičevića i drugih. Radi se o zapisnicima sa pretresa na kojima je svedok Mićo Jovičić davao iskaz, takođe u svojstvu svedoka, ali koji se ne nalaze u spisima predmeta. Ovaj predlog je sud odbio, dok je branilac reagovao navodeći da je time optuženima uskraćeno pravo na delotvornu odbranu.

I pored odluke suda, prilikom unakrsnog ispitivanja svedoka, branioci su mu predočavali delove iskaza koje je dao pred Sudom BiH.

Izvršeno je suočenje između svedoka i svakog od optuženih, prilikom kojih je svedok ostao pri navodima iz svog iskaza, dok su optuženi burno reagovali, nazivajući ga lažovom.

Zapažanja

Tokom ispitivanja svedoka dolazilo je do rasprava između postupajućeg zamenika TRZ i branilaca, posebno branilaca optuženih Dragane Đekić i Duška Vasiljevića. Jedni druge su prekidali, dobacivali i komentarisali, pa je predsednica veća više puta intervenisala, usmeno ih opominjući. Branilac optuženog Duška Vasiljevića neprimereno se obraćao postupajućem zameniku tužioca, navodeći da primenjuje „radikalske metode” i da je „tendenciozan protiv Srba”.